

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta štev. 18
Poduredništvo:
Trst, Vicolo delle Rose štev. 7

Polletna naročnina . . . Lir 800
Letna naročnina . . . Lir 1.500
Letna inozemstvo . . . Lir 2.500
Poštno ček. račun: štev. 24/12410

Leto IX. - Štev. 6

Gorica - četrtek 7. februarja 1957 - Trst

Posamezna številka L. 30

Glasovi naših ljudi

Sredi januarja smo razposlali vsem našim bralcem anketo z vrsto vprašanj. Nanje smo dobili razmeroma lepo število odgovorov, nasvetov in tudi vprašanj. Odgovori so prišli iz vseh dežel, kjer se naš list bere, iz Belgije, Španije, Avstrije, Švice, raznih pokrajin Italije in seveda največ s Tržaškega in Goriskega. Zanimivo je bilo pregledovati, kaj nam naši bralci pišejo. Zdelo se je, kot da smo pri debati na kakem velikem zborovanju. Vtis smo imeli, da so bralci odgovarjali res odkritosrčno in pa iz ljubezni do našega skupnega glasila. Saj ni bilo v njih odgovorih samo pohvale, temveč tudi precej koristnih nasvetov in tudi graje, kjer se jim je zdelo potrebno. Tudi za to smo bralcem hvaležni, čeprav po pravici povedano, graje ni bilo veliko. Pričakovali smo je več. Saj je bilo prvič, odkar izdajamo po vojni slovenske časopise, da smo se tako neposredno obrnili na vse naše občinstvo, da izvemo njih sodbo o našem delu. Bogu bodi hvala, sodba je zelo, zelo povoljna, skoro laskava, da ji skoraj verjeti ne moremo. Velika večina se ujema s temle poročilom: »Katoliški glas nam zelo ugaja in ga vedno težko čakamo.« Drugi spet: »Željo imamo, da bi se naš list pomnožil in postal dnevnik. Bog nam ga ohrani!« Mnogi se zavedajo, da je želja po dnevniku neizvedljiva, zato predlagajo, naj bi izhajal vsaj dvakrat na teden, drugi zopet, naj bi povečal število strani. Vse te želje so nam v zadoščenje, ker nam pričajo, da se nismo trudili zastonj. Veliko žrtev nas je stalo izdajanje katol. časopisov v preteklosti in veliko žrtev nas stane tudi sedaj. Vendar zavest, da naše delo ni brez uspeha in da najde toliko odobravanja pri najširših plasteh naših bralcev, nas bo v prihodnosti gotovo še bolj vzpodbujalo, da bomo skušali njihovim željam še v večji meri ustreči. Za vse mislimo, da je odgovorila neka bralka: »Kako čudovite stvari božje duše še tako nesebično in goreče skrbite za vse druge duše. Bog naj vas ohrani in pomnoži!«

Da potrebno je to, ali potrebna je pomoč tudi drugim. Zato nas je morda bolj kot vsi ostali odgovori razveselil oni iz Španije, ki se tako-le zaključuje: »Da pripomore k tvojemu izboljšanju (Kat. glas), sem se naročil na španski tednik Ecclesia.« Kako je ta naš bralec razumel potrebo in zahtevo sedanjega časa: Vsi moramo sodelovati pri našem katol. tedniku, da bo res tak, kot si ga bralci žele. Razgledan v vseh vprašanih sedanjega časa, točno informiran, pester, mikaven, kratkočasen, z eno besedo, da bo mogel zadovoljiti vse. Vse pa bo zadovoljil, če bodo vsi pri njem sodelovali. Posebno bi bilo na mestu večje sodelovanje naših katol. laikov. Nekdo je zapisal tudi naslednjo misel: »Po trinajstih letih slovenskih šol na Goriskem in Tržaškem bi se moralo najti par akademikov in mlajših izobražencev, ki bi obravnavali in pisali pač o tem, kar njih same najbolj zanima in seveda tudi bralce; od glasbenih, literarnih in literarnih stvari do tehničnih, znanstvenih, filozofskih in socialnih.« S to idejo se povsem strinjamo in nam je samo zelo žal, da se številni izobraženci in tudi akademiki, ki smo jih v prejšnjih časih povabili k sodelovanju, niso odzvali, ali pa da so od sodelovanja odstopili. Sedaj jih njihov kolega, slovenski akademik, zopet vabi. Tudi neki drug slov. izobraženec poudarja isto misel v svojem odgovoru. Slabo izpričevalo bi bilo za naše katolištvo, če bi naše katoliško gla-

silo morali pisati in zdrževati izkjučno duhovniki.

Seveda pa ni bil to edini predlog in nasvet naših bralcev. Prejeli smo še številne druge, ki jih bomo po možnosti upoštevali, da bo KG vedno bolj po njihovih željah. Vendar naj ne pozabijo, da je krog naših bralcev zelo raznolik. Zato ne moremo vsem ustreči. N. pr. glede nedeljske pridige so nekateri rekli, da ni potrebna, ker jo slišijo v cerkvi. Drugi pa so z njo zelo zadovoljni. Eden piše: »S pridigo sem zadovoljen, saj druge sploh ne slišim.« Zato se nam zdi potrebno ohraniti tudi to rubriko. Prav tako je z ženskim kotičkom. Nekateri so zoper njega, drugi pa ga berejo zelo radi in imajo številne želje, kakšne naj bi bil. Isto bi lahko rekli o ostalih vprašanih.

Ker je vsako človeško delo pomankljivo, je pač tudi naše. Zato se v odgovorih na anketo poleg hvale najde tudi graja. Te so deležni

od strani nekaterih predvsem razni polemični članki, dočim so drugi zadovoljni in žele, da bi bil KG še bolj odločen v polemiki. Sami dobro vemo, da je vodstvo polemike vedno težka in kočljiva zadeva, vendar potrebna, naravnost nujna. Če pri tem zastavimo včasih pero preveč ostro in špičasto, naj se razni »miroljubi« ne sklicujejo samo na sv. Frančiška Saleskega, temveč tudi na sv. Bernarda. Ta je namreč nekoč zelo ostro pogrjal svoje soproste. Ob koncu se je oprstil: »Veste, resnica ne samo boža.« Tudi KG ne more vedno samo božati in sladke besede govoriti, kot si nekateri želijo.

Ob zaključku smemo še enkrat poudariti, da je ta naša prva anketa potrdila, da smo na pravi poti in da slovensko ljudstvo odobrava naše delo in naše pisanje, da je z nami in da je pripravljeno tudi na žrtve zato, da si ohrani svoj katoliški časopis. O teh njegovih žrtvah bomo poročali prihodnjic, ko bomo podali obračun o poteku nedelje za katoliški tisk.

Uredništvo

Iz Srednjega Vzhoda

Na Srednjem Vzhodu se ni konec napetosti. Izraelci nočejo umakniti svojega vojaštva iz Gaze in obalne pasu v Akabskem zalivu. Področje Gaze je dolgo 40 in široko 10 kilometrov. Ni del Egipta, temveč je del Palestine, ki so ga zasedli Egipčani med vojno 1. 1949 in so ohranili na njem civilno upravo v smislu dogovora o premirju. Akabski zaliv je pustinja. Tam je kraj Šarm el Šeik, blizu pa otoka Tiran in Senafir. Na teh treh krajih so postavili Egipčani močno topništvo in preprečevali ladjam dostop ali izstop iz izraelskega pristanišča Eilat. Iz Gaze pa so prihajali prostovoljci smrti, ki so napadali Izraelce. Izraelci zdaj teh področij nočejo vrniti, dokler ne dobe zagotovila, da Egipčani ne bodo ponovili tistega, kar so delali pred izraelskim napadom. Združeni narodi so izglasovali dva sklepa: prvi poziva Izraelce, naj nemudoma izpraznijo celotno egiptovsko ozemlje, drugi pa poudarja, da je potrebna razmestitev mednarodnih sil Združenih narodov ob razmejitveni črti, ko se bodo izraelske sile umaknile. Dostlejo Združeni narodi podpirali diktatorja Nasserja, čeprav so imeli tudi Izraelci na svoji strani važne razloge. Zdaj so prvič omenili, da bi Združeni narodi zasedli omejen področji, kar Egiptu ni všeč. Toda to je premalo in Izrael je res tudi oba poziva Združenih narodov odklonil. Združeni narodi žele, da bi se vzpostavilo stanje pred napadom na Egipt. A prav to stanje je bilo neznosno in je rodilo vso napetost. Ali torej Združeni narodi žele, da se nevarna napetost ponovi? Kdo jih bo še poslušal? Če hočejo rešiti svoj omajani ugled, morajo sprejeti za Srednji Vzhod neko pravično in trajno rešitev. Vse drugo je krparija in igračkanje. Izrael mora ubogati Združene narode, prav tako pa se jim mora ukloniti tudi domišljavi diktator Nasser, katerega tirajo v nesrečo njegovi dozdnevni sovjetski prijatelji in dobrotniki; ti mu prišepetavajo, kaj naj dela, da se prej ugonobi in prepušči mesto srpu in kladivu.

Ibn Saud v Ameriki

Ameriški predsednik Eisenhower je imel prejšnji teden v gosteh arabskega kralja Ibn Sauda. Newyorški župan Wagner ga sicer ni hotel sprejeti, češ da je sovražnik Židov

in katoličanov ter dovoljuje suženjstvo v svoji državi, toda v Washingtonu so ga zelo počastili. Ibn Saud ima gotovo velik ugled med Arabci. Spada v skupino štirih arabskih držav, ki drže pokonec tamkajšnji nacionalizem, to so Egipt, Sirija, Saudova Arabija ter Jordanija. Te države so tudi načelno odklonile Eisenhowerjevo doktrino za Srednji Vzhod, katere namen je preprečiti komunistično prodiranje na tamkajšnje področje. Toda Amerikanci kupujejo petrolej, od katerega živi Saudova Arabija, in Ibn Saud ve, da bi ga pognali s prestola, če bi zmagal komunizem med Arabci. Zato so ga izbrali za posredovalca med Eisenhowerjem ter tistimi arabskimi državami, ki niso včlanjene v bagdaski pogodbi. Neuradna poročila pravijo, da sta bili obe strani zadovoljni z washingtonskimi pogovori. Ibn Saud se je prepričal, da je Eisenhowerjeva politika koristna. Obljubil je, da bo brzdal tudi Sirijo in Egipt, da ne bosta v navalu prenapihnjene nacionalizma zlezli v komunistični tabor. Da je komunizem res postal nevtralen za arabski svet, kamor vedno bolj prodira, je razvidno iz naravnost dramatičnega pisma jordanskega kralja Husseina svojemu ministrskemu predsedniku Sulimanu Nabulsiju.

Husseinovo pismo

Jordanski kralj Hussein pravi v svojem pismu, da pronicajo v Jordanijo ideje, ki so škodljive za islamsko izročilo in bi utegnile uničiti uspeh arabskega nacionalističnega boja proti zahodnemu kolonializmu, ki bi ga rad nadomestil vzhodni komunistični kolonializem, katerega se Arabci ne bi mogli nikdar več otresti. Nikdar ne bom dovolil, da bi se komunisti polastili Jordanije, pravi kralj, in pozivam predsednika vlade, naj izda drastične ukrepe za preprečitev komunistične in sovjetske nevarnosti. To pismo je napisal Hussein, ko se je vrnil iz Kaira. Zdi se, da je videl, kako se komunisti v Egiptu, Siriji in Jordaniji polasčajo raznih vodilnih mest in je spoznal to nevarnost. Zanimivo je, kaj bo storil spričo tega Nasser, ki se prav te dni precej brati s sovjetskimi in kitajskimi diplomati. Ti ga snubijo, naj obsoedi Eisenhowerjevo doktrino za Srednji Vzhod, že preden se vrne Ibn Saud iz Amerike.

Tito ne pojde v Ameriko

Kot smo že zadnjič omenili, je glasnik jugoslovanskega zunanjega ministrstva Drašković izjavil, da Tito za zdaj ne gre na uradni obisk v Združene države. Okoliščine in pogoji tega obiska po glasnikovi izjavi niso mogli zagotoviti rezultatov, ki so jih pričakovali na obeh straneh. Jugoslovanska poluradna agencija Jugopres pravi, da Tito ne more v Združene države zaradi ozračja, ki ga je ustvarila v Združenih državah sovražna in žaljiva gonja proti Jugoslaviji in njenemu predsedniku. Toda zdi se, da je to le zunanji izgovor, ker so na nenaklonjenosti ameriške javnosti do Tita morali računati že takrat, ko sta se obe vladi sporazumeli o obisku. V Beogradu so zamerili ameriški vladi nekaj drugega. Ko se je v Združenih državah pojavil val ogorčenja proti temu, da bi prišel Tito na uradni obisk v Washington, in ko je nad 170 ameriških poslancev in senatorjev zahtevalo od Eisenhowerja, naj prekliche vabilo za obisk, je ameriška vlada morala računati na javno mnenje. Pripomniti pa je treba, da je javno mnenje proti Titu zato, ker je komunist in diktator, ne pa zato, ker je Jugoslovian. Zamerijo mu, ker noče vrniti jugoslovanskemu ljudstvu politične in verske svobode. Kaj je torej storila ameriška vlada? Beogradu je sporočila, da je program za obisk, ki naj bi po prvotni zamisli trajal deset dni, skrčen na tri dni. Tito bi prišel samo v Washington, ne bi pa obiskal drugih mest. Newyorški župan Wagner je izjavil, da ga bo newyorška občina popolnoma bojkotirala, kakor je bojkotirala arabskega kralja Ibn Sauda. V Washingtonu Tito tudi ne bi govoril v kongresu, kamor povabijo vse tuje državne poglavarje, ki so gostje ameriške vlade. Kongres bi nalašč

podaljšal svoje počitnice v času Titovega obiska. In to je Beograd zameril ameriški vladi. Tito bi rad videl druga mesta, rad bi doživel sijajen sprejem z vzkliki, zastavami in venci, zlasti pa bi rad govoril v ameriškem kongresu. Vse to zdaj odpade, in Tito se je užalil ter sklenil, da ne pojde v Washington. Beograjski zahodni politični krogi so prepričani, da ta sklep Titu ni povsem neljub, ker bi se zelo zameril Kremlju, če bi šel v Ameriko. Zanj je časi opažajo, da sta Hruščev in Mikojan začela spet snubiti Tita. Zamerita mu sicer, ker se kot komunist noče povsem podrediti moskovski partiji, pripravljena pa sta jamčiti za dobre odnose med Sovjetsko zvezo in Jugoslavijo kot državama. Tako bo Tito lahko nadaljeval politiko nihanja med Vzhodom in Zahodom po starem receptu: srce bo imel v Moskvi, žep pa v Washingtonu.

Poplave v ZDA in sneg v Palestini

Medtem ko pri nas prevladuje izredno milo vreme, poročajo iz ZDA, da je jugovzhodno Virginijo zajelo viharno vreme, ki je povzročilo številne poplave, tako da je na tisoče oseb bilo prisiljenih zapustiti poplavljenega področja. Mnoga mesta so izolirana in hrano ter zdravila dovažajo s helikopterji.

Palestino pa je v zadnjih dneh zajel mrzli val s snežnim metežem. V Jeruzalemu je zapadlo toliko snega, da je mesto skoro izolirano od ostalega sveta. Tudi v Egiptu je temperatura padla na ničlo.

Begunci v USA

Ob koncu leta 1956 je bilo v Združenih državah Amerike 14.000 sirot iz dežel Vzhodne Evrope in iz dežel pod komunističnim režimom. Te sirote so sprejele za svoje ameriške družine.

Na podlagi zakona, ki je to omogočil, se je priselilo v Združene države 189.967 beguncev iz istih dežel. Med temi jih je 2000, ki so pribežali svoj čas v Italijo, predvsem iz Jugoslavije.

Od 160.000 madžarskih beguncev, ki so po zadnjih dogodkih zapustili domovino, jih je prišlo v Združene države 21.500.

Proces Montesi

V Benetkah se trenutno vrti proces zaradi smrti znane Vilme Montesi. V to zadevo so zapleteni Piero Piccioni, sin bivšega ital. zunanjega ministra, ter veleban- kir iz Rima Montagna poleg še nekaterih drugih oseb. Italijanska javnost se za ta proces silno zanima, bolj kot zasluži sam na sebi. Njeno zanimanje pa izvira od tod, da so pri smrti Vilme Montesi zapleteni številni zastopniki rimske višje družbe.

Gobavci

V nedeljo so obhajali po svetu 4. svetovni dan za gobavce. Raoul Follereau, ki to vodi, je sklenil, da bo predlagal, naj 10 odstotkov vseh stroškov za oboroževanje od sedaj naprej dajo za uspešno pobijanje te skoraj neozdravljive bolezni.

Na svetu je danes od 10 do 15 milijonov gobavcev. Mnogi so izločeni iz družbe in prepuščeni samim sebi brez potrebne oskrbe in pomoči.

oživljati take nacionalistične spore v času, ko se šest evropskih držav resno pogaja o odpravi carinskih meja. Slovenski krogi pa upravičeno pripominjajo, da bi imeli Avstriji večjo moralno pravico do svojih zahtev, če bi dali koroškim Slovincem vsaj nekaj tistih pravic, ki jih avstrijska narodna manjšina na Južnem Tirolskem že uživa.

Vihar zaradi Južne Tirolske

Med Dunajem in Rimom je nastala precejšnja napetost zaradi Južne Tirolske. Kakor je znano, so zadnje čase aretirali več pripadnikov nemške narodne manjšine na Južnem Tirolskem zaradi terorističnih dejanj. Avstrijska vlada je poslala rimski vladi posebno spomenico, v kateri našteva tiste točke iz De Gasperi-Gruberjevega sporazuma o Južni Tirolski, ki jih po njenem mnenju Italija ne izpolnjuje. Italijanska vlada je pripravila odgovor, toda med tem časom je govoril v Innsbrucku namestnik avstrijskega zunanjega ministra Gschnitzer, ki je v zanesenosti trdil, da je tudi pogodba De Gasperi-Gruber preživela, in je namignil na samoodlobo narodov. Rimska vlada je zato prosila avstrijske, naj ji sporoči svoje stališče do tega govora. Šele nato bo poslal Rim odgovor na dunajsko spomenico. Medtem so v Bocnu aretirali še glavnega urednika glasila Južnih Tirolcev »Dolomiten«, bivšega poslanca Volggerja. V časopisu na obeh straneh meje je nastala polemika. Na italijanski strani zatrjujejo, da ostaja Italija zvesta sporazumu De Gasperi-Gruber in ga tudi izpolnjuje, na avstrijski strani pa trdijo, da avstrijska narodna manjšina na Južnem Tirolskem ne uživa vseh pravic. Avstrijski tisk celo namiguje na mednarodno reševanje tega vprašanja, ki je bilo spravljenega z dnevnega reda že pred leti. Jasno je, da tudi na italijanski strani niso izostali krepki odgovori. Republikanski dnevnik »La Voce Repubblicana« pa svari obe strani, da je danes anahronistično

NAŠ TEDEN V CERKVI

10. 2. nedelja, 4. po Raz.: sv. Šolastika, d.
11. 2. ponedeljek: Prikazanje M.B. v Lurdu
12. 2. torek: sv. Evlalija, d. m.
13. 2. sreda: sv. Benigen, m.
14. 2. četrtek: sv. Valentin, m.
15. 2. petek: sv. Faustina in Jovita, m.
16. 2. sobota: sv. Julijana, d. m.

LURŠKA MATI BOŽJA. Pod različnimi imeni častimo Mater božjo, Devico Marijo, n. pr. Svetogorska, Brezjanska, Višarska, Barbanska Mati božja. Svetovnega slovesa je Lurška M. božja.

Marija je vedno ista. Različni naslovi pa označujejo kraje, kjer Devica Marija deli posebno obilne milosti.

Lurška Mati božja poudarja dve važni verski resnici: nezmožljivost Cerkve v verskih in npravnih zadevah ter pričujočnost Jezusovo v sv. R. T.

Leta 1854 je Pij IX. proglasil, da je od Boga razodeta verska resnica, da je Marija brez madeža izvirnega greha spočeta. Prav to je Marija potrdila mali Bernardki: »Sem brezmadežno spočeta.«

Od prikazovanj dalje, ki jih je bilo 18, so se v Lurdu godili čudeži. Leta 1883 pa so se čudeži ustavili. Neki duhovnik je svetoval procesijo s sv. R. T. — Takoj so se čudeži začeli goditi in se godijo še vedno. Pri vsakdanji procesiji se škof pri vsakem bolniku ustavi in ga blagoslovi s sv. R. T. Ob taki priliki se zgodijo večkrat čudežna ozdravljenja.

Nasprotnikom vere so ti čudeži trn v peti — a ne pomagajo nič: dejstva so dejstva.

O Mariji, brez madeža spočeta, prosí za nas, ki se k Tebi zatekamo!

IZ SV. EVANGELIJA

Eisti čas, ko se je zbirala velika množica in so iz mest prihajali k Jezusu, je povedal v priliki: Sejalec je šel seme sejati. In ko je sejal, ga je nekaj padlo poleg pota in je bilo pohojeno in ptice neba so ga pozobale. Drugo je padlo na skalo: in ko je pognalo, je usahnilo, ker ni imelo vlage. Drugo je padlo v sredo med trnje: in trnje, ki je z njim zrastle, ga je zadušilo. Drugo je padlo na dobro zemljo in je zrastle ter obrodilo stoteran sad. — Ko je to govoril, je zaklical: Kdor ima ušesa za poslušanje, naj posluša. — Njegovi učenci pa so ga vprašali, kaj pomeni ta prilika. On jim je rekel: Vam je dalo razumeti skrivnost božjega kraljestva, drugim pa se daje v prilikah, da gledajo, pa ne vidijo, in poslušajo, pa ne razumejo. Prilika pa to pomeni: Seme je božja beseda. Kateri so poleg pota, so tisti, ki poslušajo, nato pa pride hudič in vzame besedo iz njih srca, da ne verujejo in se ne zveličajo. Kateri so pa na skali, so tisti, ki z veseljem sprejmejo besedo, kadar jo slišijo, — pa nimajo korenine: nekaj časa verujejo, ob času skušnjave pa odpadejo. Seme pa, ki je padlo med trnje, so tisti, ki slišijo, pa gredo in se v skrbih in bogastvu in nasladnostih življenja zaduše in ne obrodijo sadu. Ono pa, ki je v dobri zemlji, so tisti, ki besedo slišijo in ohranijo v dobrem in plemenitemu srcu ter obrodijo sad v potrpljenju.

Evangelij je nazoren in globok opis resničnosti tega sveta. Dva sejava sta na delu: Bog in hudič. Prvi seje v svetu dobro seme, drugi pa plevel. Te velike resnice se, žal, le malokdo zaveda in vendar je tako zelo važna. Treba je imeti stalno odprte oči, da človek kje ne nasede slabemu: vedeti ter se zavedati, da smo vsak dan znova postavljeni pred razne preizkušnje.

Bog seje v svetu povsod samo dobro. Bog ne more vsejati nič slabega, ker v Njegovi naravi ni nobene pomanjkljivosti ne slabosti. On obuja življenje. On preskrbuje ljudem potrebno hrano s tem, da daje

poljem rodovitnost, On daje zdravje in On v glavnem vzdržuje življenje. On pošilja sonce, potrebni dež. A ti darovi še niso najvišji. Bog daje ljudem še vse več: povsod in vedno znova deli svoje obilne milosti: ponuja vero tistim, ki je nimajo; utrjuje jo tistim, ki jo imajo. Vsaja v duše dobroto, poštenost, lepe in plemenite misli, dobra čustva, čisto ljubezen itd. Skratka. Bog seje po svetu same dobre in lepe stvari. Vse, kar je dobrega in lepega, ima svoj izvor v Bogu. Od Njega ne izhaja nič slabega. Če bi na svetu sejal in oral samo On, bi imeli raj na zemlji.

Toda, žal, v svetu seje, in sicer obilno, tudi božji in naš sovražnik hudič. Seje seveda samo slabo, duhovno in moralno ljuljko, ker drugega sejati ne more. Tako krađe Bogu čast in ljudem mir in blagostanje. Hudič seje greh in vse grešno, torej tisto, kar je v svetu najhujšega. Ta propadli angel nam s svojimi pajdasi vsem streže po življenju: venomer želi samo to, da pademo v greh; potem je zadovoljen. Nihče ga ne vidi, a vendar vse zalezuje. Njegova dela so pa vidna: nevera, nemoralna, mržnja in sovražstvo med ljudmi imajo svoj izvor v satanu, ki se spretno poslužuje naših slabosti in strasti, predvsem pa naše duhovne zaspanosti in lenobe. Duša, ki ne ljubi Boga in ki se ne bori zoper greh ter moralno zlo, takaka duša je že ali pa postane slej ko prej masten plen hudega duha.

Samo čistim, poštenim in globokovernim ljudem hudič ne more do živiga. Držimo se Boga, ljubimo ga, vztrajno molimo, živimo globoko duhovno življenje, ne samo telesnega, vestno očistimo našo dušo, ljubimo in prejemajmo često Evharističnega Jezusa! Pa bomo varni pred hudičem.

Bodimo oprezni: Kakor Bogu pomagajo dobri ljudje, tako ima tudi hudič svoje človeške pomagače: to so hudobni (čeprav na videz niso vedno taki) in nevarni ljudje; grešniki, posebno taki, ki Boga ne marajo. Tudi ti, namreč slabi ljudje, so torej sovražniki naših duš, ker ne držijo z Bogom, ampak s hudičem. — Vsega hudega, varuj nas, o Jezus!

Iz življenja Cerkve

PRIPRAVE NA PRAZNOVANJE LURŠKE STOLETNICE

Od 3. do 11. februarja imajo v lurškem Marijinem svetišču dovednecvico v pripravno obletnico Marijinega prikazovanja. Obenem pomeni ta devetdnevni začetek leta, ki bo služilo za pripravo na 100-letni jubilej lurških dogodkov.

Prihodnje leto 1958 bo katoliški svet obhajal stoletnico Marijinih prikazovanj v Lurdu. Predvidevajo, da bodo za stoletnico prišla številna romanja iz vseh delov sveta. Upamo, da bo med temi tudi slovensko romanje, vsaj iz Primorske.

Ker ne morejo graditi ob lurški votlini novih poslopij in ne cerkva in so dosedanje tri cerkve že premajhne, so začeli graditi novo podzemeljsko kriptu, v katero bo šlo lahko 20.000 romarjev. Dolga bo 200 metrov in bo dokončana drugo leto.

MLADINSKO ROMANJE

Ustanovitelj belgijskih žostov (mladih katoliških delavcev) kanonik Cardijn je

po svojem obisku v Ameriki mudil v Rimu, kjer je ukrenil vse potrebno za veliko mednarodno srečanje mladih katoliških delavcev, ki bo v Rimu od 25. avgusta pa do 4. septembra.

Tega srečanja se bo udeležilo 30.000 fantov iz vseh delov sveta. Med raznimi požnostmi je omemba vreden križev pot v Koloseju.

Ali bodo pri tem srečanju zastopani tudi naši fantje iz Primorske? Ali ne bi bilo prav, da bi bili tudi mi zraven?

V KANI GALILEJSKI

V nedeljo 20. januarja, ko se mašna liturgija spominja Jezusovega čudeža v Kani Galilejski, so v Avstriji obhajali dan krščanske družine.

Glavni tema pri predavanjih je bil: Ponovno pokristjanjenje sveta po zdravi in sveti družini.

Na Dunaju so imeli veliko zborovanje, na katerem sta govorila dunajski nadškof König in državni tajnik Withalm.

ZAVOD CAPRANICA

Najstarejši rimski zavod za vzgojo duhovnikov, ki študirajo na univerzah, je zavod Capranica. Na praznik svete Neže, 21. januarja, so obhajali 500-letnico obstoja.

Za to priliko je obiskal zavod sv. oče Pij XII., ki je bil pred dobrimi 60 leti sam gojenec tega zavoda.

NOVI BERLINSKI ŠKOF

Za novega berlinskega škofa je sv. oče imenoval dosedanjega škofa v Wuerzburgu Julija Doepfnerja.

PAPEŠKI LETOPIS ZA LETO 1957

Iz zadnjega letopisa je razvidno, da je sedanjí sv. oče ustanovil na novo 158 škofij in nadškofij: v nadškofije je povišal 41 škofij, 48 apostolskih vikarijatov in eno apostolsko prefekturo; v škofije pa je povišal 3 eksarhate, 155 vikarijatov, 26 apostolskih prefektur in eno samostojno misijonsko postajo. Kardinalski zbor šteje trenutno 60 članov.

POLJSKA KATOLIŠKA CERKEV VSTAJA

V Poznanju je začel znova izhajati katoliški tednik za družine »Przewodnik Katolicki«. Poljski radio je po šestih letih zopet prenašal na sveti večer polnočno sveto mašo. Se prej je po radiu govoril kardinal Wyszynski, ki je poudarjal povezanost Poljakov v domovini in izven nje. Posebej je še poudaril pripadnost poljskega naroda h katoliški Cerkvi.

GENERALNA SKUPŠČINA JEZUITSKE DRUŽBE

Prve dni septembra bo v Rimu generalna skupščina jezuitskega reda. Dosedaj je bilo 29 takih skupščin, odkar red obstaja. Napovedana skupščina bo obravnavala predvsem notranje zadeve reda.

Red je razdeljen v province, te pa so združene v narodnih skupinah, katere potem zastopajo tako imenovani asistenti pri generalni kuriji reda. Generalna kurija ima svoj sedež v Rimu in od nje zavisi vse delo reda po strogem pravilu, ki ga je dal ustanovitelj sv. Ignacij.

V tem stoletju se je generalna skupščina sešla trikrat za volitev novega generala, dvakrat pa za preureditev pravil v duhu novega Cerkevne zakonika. Prihodnja generalna skupščina se bo vršila ravno po 400 letih od prve, na kateri so izvolili »prvega naslednika« sv. Ignacija. Jezuitski red šteje trenutno 33.300 članov.

LA CROIX DOBIL NOVEGA UREDNIKA

Francoski katoliški dnevnik »La Croix« je dobil novega glavnega ravnatelja. Odgovornost za list je začasno prevzel pater Bruno Linder. Dosedanji ravnatelj pater Gabel je moral iz zdravstvenih razlogov odstopiti. »La Croix« tiskajo dnevno v 150.000 izvodih.

DUNAJ BO DOBIL NOVE CERKVE

Avstrijska vlada je pristala na zidanje več novih cerkev. Samo za mesto Dunaj je za letošnji načrtu gradnja 15 novih cerkv. Število prebivalstva vedno narašča in zato so potrebne nove cerkve.

Marijina skrb za Rusijo

Za prikazovanje Matere božje v Fatimi na Portugalskem iz leta 1917 (v mesecih od maja do oktobra) je zvedel ostali svet precej pozno. Še pozneje pa je prišlo do nas poročilo o čudežnih dogodkih, ki so se v istem letu 1917 vršili v Rusiji, le da se je tam začelo že en mesec prej. Po zanesljivih poročilih, ki so prišla do nas preko Nemčije, se je to zgodilo tako, kakor bomo vsaj v glavnem popisali:

V noči med 13. in 14. februarjem 1917 je zaslislala kmečka gospodinja Evdoksija Andrijanova v vasi Počinki v moskovski guberniji skrivnosten glas: »V Kolomenskem se nahaja velika očrnela ikona (sveta slika). Vzemite jo, očistite jo in molite pred njo!«

Preprosta žena se je zbudila vsa prepladena vsled naloge, ki ji je bila dana. Kako naj jo izvrši? Saj vendar ne more vsega Kolomenskega preiskati. Prosila je Boga, naj bi dobila kako bolj določno nalogo, ako res kaj hoče od nje.

Trinajst dni za tem, 26. februarja, je Evdoksija videla v spanju veliko belo cerkev, ki jo je takoj spoznala kot župno cerkev sosednjega mesta, in v cerkvi je videla veličastno gospo na prestolu. Srce ji je reklo, da bo to Mati božja, katere glas je zadnjič slišala. Odločila se je, da bo šla o prvi priliki k župniku v Kolomensko in ga vprašala za svet. Dne 2. marca je to tudi izvršila, potem ko je zjutraj opravila sv. spoved in bila obhajana. Župnik, Nikolaj Lihacev, na njeno prošnjo ni odgovoril, le peljal jo je po cerkvi od ikone do ikone ter je pri vsaki vprašal ženo: »Ali je ta tista, ki si jo videla v spanju?« Povsod je odgovorila: »Ne, oče, taka ni

DVE KONFERENCI

V preteklih dneh smo imeli v Jugoslaviji dve konferenci, ki zanjo širši svet le malo ve. Prva konferenca je bil plenarni Cirilmetodijskega društva, ki se je vršil v Ljubljani dne 23. januarja. Udeležilo se ga je 70 duhovnikov. Zborovali so v klubu poslancev.

K tej konferenci bi dodali samo nekaj pripomb: 1. da take konference in se stanke duhovnikov CMD financira vlada v Ljubljani. Udeleženci dobe povprečno povrnjene vse stroške; 2. da so udeleženci dobili na razpolago prostore kluba ljudskih poslancev, torej so bili zelo odlikovani; 3. da se takih sestankov udeležuje vedno tudi kak zastopnik vlade, oziroma partije, ki ima vedno tudi kak nagovor na navzoče duhovnike; 4. da je Slov. poročevalec postavil CMD v zgled drugim ne-duhovniškim društvom zaradi njegovega prizadevnega dela.

Iz tega je zopet razvidno, kaj dela in komu pravzaprav služi Društvo duhovnikov Cirila in Metoda.

Kmalu za to konferenco je bila druga v Zagrebu. Na njej so se zbrali člani jugoslovanskega katoliškega episkopata. Navadno se take konference vrše enkrat na leto, včasih tudi večkrat. Na njih škofje obravnavajo skupne zadeve katol. Cerkve v Jugoslaviji. Običajno takim škofskim

konferencam prisostvuje tudi kak zastopnik sv. stolice. V Jugoslaviji tega ni moglo, ker oblasti ne puste episkopatu nobenih uradnih stikov s središčem Cerkve. Vatikanom. Kaj so letos obravnavali na tej konferenci, nam ni znano. Časopisi so poročali le to, da so škofje, 19 po številu, podpisali prošnjo na predsednika vlade Tita, naj bi vrnil kardinalu Stepincu polno osebno prostost in možnost, vrtniti se v Zagreb ter opravljati svojo službo. Odgovor je kmalu prišel, in sicer odklonilen, kar je bilo pričakovati. Tito je prvi začel s preganjanjem Cerkve in prvi uprizoril sloviti proces zoper nadškofa Stepinca, drugi v satelitskih državah so prišli za njim. Sedaj so se, vsaj na Poljskem, razmere izboljšale, Tito pa noče iti za Gomułka, temveč hoče ostati zvest Stalinu, vsaj v preganjanju Cerkve. Kdaj ga bo srečalo spoznanje, da, kdor od papeža (Cerkve) je, umrje?

Vsekakor je pa značilno, da v Ljubljani zborujejo duhovniki in jih Titova oblast tako časti, v Zagrebu pa škofje prosijo za jugoslovanskega primasa in dobe tako odklonitev! Mislimo, da ta dejstva najhuj glasno govore, kakšen je položaj katoliške Cerkve v Jugoslaviji.

Koncem januarja je umrl bivši splitski škof Bonefačič. Bil je že precej star ter je pred leti stopil v pokoj.

Na pragu večnosti

V Piacenzi je nedavno umrl župan Angelo Virgilio Faggi. Bil je član socialno-demokratske stranke, odločen nasprotnik Cerkve; za župana je bil izvoljen z glasovi skrajne leveice.

Zaradi bolezni je bil dalj časa v mestni bolnici. Tam je večkrat izjavil sestrin in bolniškemu duhovniku: »Čutim, da v meni nastaja neka sprememba. Nihče tega še ne ve, niti moja družina ne. Jaz sam jim bom povedal, ko bo prišel ugodni trenutek. Prav sam hočem povedati vsem, na javnih zborovanjih bom povedal. Pomagati hočem tolikim, ki so prevarani, kot sem bil jaz, da bi se rešili prevare. Z lastno roko bom napisal javno izjavo, da popravim zlo, ki sem ga nehote povzročil človeški družbi.«

Na božično vigilijo se je spovedal patru Izidorju. Usmiljenki je potem rekel: »Hočem, da vi izveste prvi, da je danes najlepši dan mojega življenja!«

Nekemu duhovniku, ki ga je istega dne obiskal, je rekel: »Povedati vam morem najlepšo novico, ki si jo vi morete želeti: »Danes sem vstopil v družino božjih otrok. Že dolgo časa sem mislil, da bi storil ta korak, a je bilo potrebno toliko časa.« Duhovniku je potem povedal, da je med vojno našel v Nici podobico fa-

timske Matere božje. Na podobici je prebral vrstice, ki so ga ganile do solz. Od tedaj je podobico nosil vedno s seboj in je bil zelo žalosten, ko jo je zgubil. Takrat so se pojavili pri njem prvi znaki notranje spremembe.

Na praznik svetega Štefana zjutraj je prejel sveto Poptotnico in sveto maziljenje. Večkrat je ponovil: »Zakaj se ljudje bolj ne ljubijo? Če se bom vrnil nazaj na obično, bom skušal delati samo dobro. Od kar sem stopil v družino božjih otrok, trpim bolj, toda sem tudi bolj zadovoljen; saj je tudi Jezus mnogo trpel!«

Pred smrtjo je mrmral: »Kadar človeku vzamejo Boga, mu vzamejo sonce! Samo vera more darovati človestvu toliko dobrih duš, ki znajo dati tisto, česar ne more dati noben zdravnik in nobeno zdravilo.« Potem je še dodal: »Blizu sem! Iti moram samo še preko enega mostu, potem mi bo dobro: čutim!«

Ta mož je sicer v zadnjem trenutku, a vendar še pravočasno, spoznal večno resnico: »Kaj pomaga človeku, če si ves svet pridobi, na svojih duši pa škodo trpi!«

Občudujem tudi, kako malenkostna sredstva zadostujejo Bogu za spreobrnjenje človeka. V tem primeru ena sama podobica!

stvom, ki je v trumah začela romati v župno cerkev Kristusovega Vnebohoda v Kolomensko. Zvedel je zanjo tudi tedanji patriarh Tyhon, energičen in docela protiboljševski cerkveni dostojanstvenik. Ukazal je ves dogodek natančno preiskati in, ko je sodil, da je verodostojen, je dovolil javno čiščenje božje Vlade. Dovolil je tudi, da so sestavili nov »Akathistos«, (liturgični molitveni obrazec) v čast »Državnajes«. V njem se kitice cerkvene himne končujejo s besedami: »Bodi pozdravljena Bogorodica, Ti Mogočna, Ti skrbna Pomočnica krščanstva!« Ljudje so si v velikih stiskah tudi zamislili in izvršili romanje svete ikone iz župnice v župnico. Gledaljevo je bilo slišati, kako so množice na kolenih prepevale: Ponižno kličemo k Tebi, o Gospodarica: potolaži Stvarnika, da v kratkem spremeni svojo pravično jezo v usmiljenje in da se nas usmili. Ti, h kateri zaupno kličemo: Bodi pozdravljena, Bogorodica, Ti mogočna, Ti skrbna Pomočnica krščanstva!

Do smrti Tyhonove leta 1925 so po cerkvalih molili in prepevali k »Državnajes«. Ko pa je pod novim patriarhom Sergijem ruska pravoslavna cerkev zavila na levo, je javno čiščenje nebeske Carice bilo prepovedano; le na tihih se verniki molijo k nji, naj bi končala dni njih velike žalosti in bridkosti.

Medtem je pa Marija mislila in skrbela za Rusijo. Dokaz za to so njena prikazovanja fatimskim pastirkom od 13. maja do 13. oktobra 1917 — in njena obljuba, da se bo Rusija spreobrnila, če bomo zapadni kristjani pomagali z molitvijo in pokoro vzhodni cerkvi.

(Prosto po Für Christl Reich im Osten, 1957, N° 4.)

Za ustanovitev avtonomije naše dežele

Ustanovitev dežele s posebnim statutom Furlanija-Juljska Benečija se je premaknila z mrtve točke. Pri zadnjih občinskih volitvah so vse stranke precej govorile o tem in zavzele svoje stališče, nekatere z naklonjenostjo, druge pa odklonilno. Sedaj je zadeva že močno v teku. Pognali so jo Furlani iz Vidma, in sicer zato, da bi odnesli levji delež. Čeprav so sprva vse večje stranke bile zoper deželno avtonomijo s posebnim statutom, in sicer iz nacionalnih razlogov, ker so menile, da bi bila z avtonomijo dežele ogrožena enotnost Italije tu na vzhodni meji, so danes vse stranke, razen MIS in monarhistov, že spremenile svoje stališče. To so storile, ker je pač dejstvo, da se dežela mora ustanoviti. Vseled tega skušajo sedaj eni in drugi pridobiti čimveč koristi zase. Furlani so bili pri tem hitrejši in so izdelali osnutek ustavnega zakona za novo deželo in ga že izročili parlamentu v razpravo. Osnutek je tako izdelan, da bi prebivalci iz videmske province imeli občutno večino v deželnem parlamentu in s tem seveda tudi vse glavne koristi od dežele. S tem predlogom so v Vidmu hoteli izigrati Trst in Gorico sebi v korist. Ko so to izvedeli v Trstu, so takoj skočili pokoncu in se še sami začeli zanimati za deželno avtonomijo. To so storili tudi zato, ker so končno uvideli, da bi le imeli občutne gospodarske koristi od dežele s posebnim statutom. Zato so v pokrajinskem svetu ustanovili posebno komisijo, ki naj študira vprašanje deželne avtonomije. Kot zadnja se je zganila Gorica. Verjetno tudi zato, ker so bile volitve šele v decembru in se je pokrajinski svet sestal šele v januarju. Tudi v goriškem pokrajinskem svetu so takoj postavili na dnevni red vprašanje deželne avtonomije. V tem oziru se Trst in Gorica čutila ogroženi v svojih interesih od strani Vidma, zato držita skupaj.

Prvi sad skupnega dela vseh treh pokrajinskih svetov je bil sestanek treh pokrajinskih predsednikov v Gorici, in sicer prof. Gregorčiča za Trst, dr. Culota za Gorico in dr. Candolinija za Videm. Ti trije so se sestali v Gorici pretekli teden in tako navezali prve stike za razgovore o skupni zadevi nove dežele. Po tem prvem srečanju so sklenili, da se bodo še sestajali, saj imajo toliko težav, ki jih morajo rešiti ali se vsaj o njih pomeniti.

Kot smo uvodoma omenili, izvira glavna težava iz antagonizma med Trstom in Vidmom. Eno kakor drugo mesto zahteva zase večino v deželnem parlamentu in pa da postane sedež deželnega parlamenta.

Obe mesti imata močne razloge sebi v prid. Videm n. pr., da po številu prebivalstva daleč prekaša tržaško in goriško provinco. Ker bo zato v novi deželi večina Furlanov, naj bo tudi sedež dežele v Vidmu. Drugi razlog, ki ga navajajo Videmčani, je, da je Videm geografsko središče nove dežele, dočim je Trst daleč na obodu.

Nasprotno pa Trst navaja zase dejstvo, da je kot veliko pomorsko središče okno v svet za vso deželo, da ima najbolj razvito industrijo, da ima univerzo itd. Seveda želi tudi Gorica imeti svojo besedo in trdi, da bi končno tudi tu v Gorici bil lahko sedež bodoče dežele, saj je Gorica na pol poti iz Trsta v Videm. Želi torej imeti dobiček zase po pregovoru: Kjer se dva prepirata, tretji dobiček ima.

Nova dežela ima torej resne težave, ker ne gledajo nanjo v luči razlogov, zaradi katerih je bila izglasovana, temveč le v

luči lastnih gospodarskih interesov. Razlogi, ki so rimskemu parlamentu narekovali ustanovitev dežele Furlanija-Juljska Benečija, so bili predvsem narodnega značaja. Tu ob robu ital. republike bivajo tudi drugorodci. Republika si je postavila za cilj, da hoče zaščititi narodne manjšine. Zato je povsod, kjer bivajo narodne manjšine, ustanovila dežele s posebnim statutom, češ da bo tako mogoče bolje zadovoljiti določilom ustave po zaščiti narodnih manjšin. Tu pri nas pa vidimo, da se ravno za to vprašanje nihče ne zmeni. Nasprotno, človek ima vtis, da hočejo iz dežele napraviti nov instrument za zatiranje narodnih manjšin. Osrednja vlada jim gre tu na roko, ko predlaga tak šolski zakon

VELIKA VZGOJITELJICA

MARIJA MONTESSORI

Največji učenec vseh časov in vekov je naš Zveličar sam, ki edini vidi človeško dušo v najglobljih njenih gibanjih in podzavestnih dejanjih. On, Učenec in Resnica, je prvi odkril nam, da je otrok tisti, ki ima najprej pravico do nebeskega kraljestva. Samo otroška duša je namreč tako nedolžna in nepokvarjena. Vse duše, ki so Boga res vzbujale, so si prizadevale za tisto zaupanje, preprostost in resnično ljubeznost do Njega, kot jo ima otroška, nepokvarjena duša do staršev in vseh odraslih.

Otrok ni neko bitje, ki nič ne razume, kateremu se ukaže, kar se hoče. On je »duševnost«, in gorje odraslim, ki otroško dušo in njene zmožnosti slabo vzgajajo, bodisi z vplivom ali besedo. Veliko odgovornost imajo zato pred Bogom in človeško družbo sploh starši in vzgojitelji. Kakor se otroku dajo pogoji, da razvije svoje dušne, umske in telesne zmožnosti, takšen bo tudi odrasel človek. Spoštovati moramo torej otroka in njegovo dušo, kot jo sam Bog spoštuje.

Vzgojiteljica, ki je v modernih časih spoznala to veliko resnico, je bila Marija Montessori, ki je živel v prejšnjem stoletju. Mnogi so njen novi nauk zavračali, češ da je zmoten. Takrat otroka sploh niso še poznali, in odrasli, starši in vzgojitelji so zaradi te nevednosti nehoti dušili že v začetku duševne zmožnosti otroka. Vzgajali so otroke, ne da bi pazili, da je vsak drugačen; in ker otrok ni dobil tega, kar je rabil, mu nauki in besede niso dobro segle v srce. »Vsakega otroka upoštevaj: vsakega posebej vzgajaj!« To je bil novi nauk M. Montessori. Za dosego te vzgoje pa je treba, da otrok živi tudi v njemu primernem okolju: to je v zdravem, nepokvarjenem okolju. Že modri Sokrat je pravil: »Zdrava duša se razvije v zdravem telesu.«

To misel, ki jo je Marija Montessori prevzela, so mnogi vzgojitelji zavračali, češ da ona gleda vse le materialno: kje pa je duša?

Marija pa je videla daleč naprej: če damo otroku dobro okolje in mu pomagamo v razvoju, homo videli, da je vsak otrok bitje, ustvarjeno po božji podobi. Pokazala se nam bo veličina človeške duše, ker že mali otrok deluje z razumom s tem, da jemlje iz okolja to, kar mu za duševni razvoj koristi. Človeška duša torej deluje in prihaja s svojimi podzavestnimi silami do spoznanja okolja, narave

za slovensko manjšino, da pomeni njeno smrt.

Slovenci, in sicer Slov. demokratična zveza, so se prvi izrekli jasno in nedvoumno za ustanovitev dežele Furlanija-Juljska Benečija s posebnim statutom. SDZ je pri vseh volitvah do sedaj imela na programu tudi to. Ona je prva poslala spomenice rimski vladi in parlamentu z zahtevo, naj se uredi tudi ta točka ustave. Danes pa se nanjo nihče ne spomni, nihče ne vpraša Slovencev za svet, kako naj se pravično uredi nova dežela, ki je bila predvsem zaradi njih izglasovana proti volji krščanske demokracije in vseh ostalih. Ali ni to ironija politike? Vsekakor upamo, da čut za pravičnost in mir tu na meji ni še povsem zamrl v dušah vodilnih italijanskih politikov v Trstu, Vidmu in Gorici ter da bodo uvideli, da je prav, če se tudi s Slovenci sporazumejo glede ustavne ureditve nove dežele.

in do znanja.

Marija je poudarjala: »Pred veličino otroka se mora vzgojitelj ponižati, mu pomagati, postati otrok med otroki. Vez med učiteljem in otrokom pa je — ljubezen in medsebojno zaupanje. Kako je Marija Montessori prišla do tega vzvišene, praktičnega pedagoškega načela? Že v mladosti je imela veliko ljubezen do otrok. Poudarjala je, da je to prvi pogoj, da je vzgojitelj pravi. Nadalje je čutila, da mora biti pravi vzgojitelj tudi znanstveno podkovan v spoznavanju glavnih človeških duševnih sestavin. Človeška duša se namreč razvija le, če ji damo tudi predmete za spoznavanje; na primer: otrok ne razume besede, če si prej ne ustvari v duši slike o njej, in to ni mogoče, če otrok ne vidi predmeta — n. pr. rože, za besedo roža. V začetku svojega učiteljskega delovanja je Marija Montessori mislila na to, da bi vodila otroke k spoznavanju, a da bi jim obenem pustila svobodno voljo. — Torej — svobodna volja, združena z vodstvom učiteljevim, ki obstaja predvsem v opazovanju in v zgledu. — Marija Montessori je študirala tudi zdravniško vedo, zlasti v prepričanju, da bo potem bolje vzgajala, ko bo spoznala duševne bolezni. Kmalu je kot prva zdravnišnica za duševne bolezni bila dodeljena k vzgoji duševno zaostalih otrok.

In tu se je začelo to, ob čemer so ljudje vzklicali — »čudeži!«

Iz duševno zaostalih otrok je s svojo vzgojo, ki temelji na načelu: »Pusti otroka, da se razvije, s tem, da mu daš primerno okolje in predmete,« dosegla mnogo. Njeni učenci so lahko vstopili v normalne šole.

Prepada med duševno zaostalimi in zdravimi otroci ni več! To ni bilo res, Marija je vedela. Šole so bile tedaj neke vrste strahovalnica, kjer otrok ni smel imeti svoje volje. Mirno sedi! Delaj in misli to, kar jaz hočem! S to naporno vzgojo so se ubijale otrokove zmožnosti. Veliko so otroci znali, a kot papagaji, na pamet. Moralno, duševno si niso nič pridobili.

L. 1907 je Marija prenesla poizkus nove metode prvič na zdrave otroke. Tedaj se je namreč odprla v Rimu prva »Hiša za otroke«. S to ustanovo je ministristvo za socialno skrbstvo hotelo nekoliko dvigniti nizko stopnjo življenja delavskih družin in jih naučiti nekoliko rednega življenja s tem, da so male 4 do 5-letne otroke

vodili snažne v to šolo. Marija je uredila hišo tako, da so se otroci v njej prosto gibal, hodili, tekali, pisali, risali na male table, na papirčke. Vadila jih je v praktičnem delu: v umivanju, v pospravljanju mizic, v oblačenju. Za vse to so bili predmeti primerni. Otroci so sami delali, prostovoljno, zato, ker so jim ta dela bila domača, ker so jih videli in poznali že z doma. Nadalje so se ustavljali z velikim veseljem v opazovanju vseh, tudi najbolj neznanih stvari v naravi (n. pr. mravlje). Vse to so skušali učiteljci dopovedati s svojimi besedami. V par mesecih so si pridobili resničnega znanja in bogatih izkušenj.

Kmalu so se pokazale velike zmožnosti otrokove duše, ki se samostojno razvija pod skrbnim, a neopazenim vodstvom.

Otroci so dobili v roke kartončke z vtisnjenimi črkami, kot jih je Marija Montessori dala že nekoč umsko zaostalom. To je bilo po načelu, da si človek pridobi pravo znanje le, če je to prej bilo dano po čutih, po vidnem svetu. Štiri do petletni otroci so črke božali, jih prerisavali in — v nekaj mesecih so se sami naučili vezati črke in pisati. Pozneje se brati. Razumeli so to, kar so brali in pisali, zato, ker so prej »videli«.

Njen nauk se je kmalu razširil po vsem svetu. Celu v Indiji so ustanavljali take vzgojne otroške vrtce. Po njenem zgledu so polagoma drugi vzgojitelji preobrnili šolski sistem in uvideli, da je prava vzgoja le tista, ki je svobodna, v smislu, da ne smemo otroka zatirati; le voditi ga v pravo smer. —

*

Marija Montessori se je rodila v Anconi. L. 1896 je postala zdravnica in poučevala na višji pedagoški šoli v Rimu zdravstvo duševnih bolezni. Mnogo je proučevala vse do tedaj znane moderne vzgojitelje. Leta 1907 je ustanovila prvi otroški vrtce.

Kmalu je postala znana po vsem svetu. Spisala je tudi mnogo pedagoških knjig.

L. 1913 je nastal prvi mednarodni tečaj za vzgojo učiteljev po njenih metodah. Temu tečaju je prisostvovalo par stotin vzgojiteljev vseh narodov, ver in jezikov, ki so si bili edini v tem, kar je v bistvu Jezus učil: »Spoštujmo otroka; pomagajmo mu do razvoja in vzgojil se bo nov človeški rod, umsko in moralno prenovljen.«

*

V tem članku smo na kratko povzeli vodilne misli vzgojiteljice M. Montessori. Prav je, da se ob njih zamislimo vsi, zlasti starši in vzgojitelji.

V APRILU PROCES ZARADI ZAKLADA IZ DONGA

Dne 29. aprila se bo na porotnem sodišču v Padovi pričel proces zaradi zaklada iz Donga, s katerim je država izgubila neprecenljivo vrednost in ki je terjal tudi življenje več oseb, ki so »preveč« vedele o tem zakladu.

Zadeva zaklada iz Donga je prišla pred sodišče v Milano že leta 1949. Zasižanih je bilo okrog 30 oseb, ki so zapletene v to zadevo. Takrat so razpravo odložili in jo kasneje poslali na padovansko sodišče, kjer se bo sedaj ponovno odprla sodniška razprava. — »Zaklad iz Donga« se imenuje dragocenosti, ki jih je Mussolini ob svojem begu iz Milana vzel s sabo. Na poti v Svico so ga partizani aretirali ter nato ustrelili skupaj z znano Klaro Petacci. Dragocenosti, ki jih je vozil s sabo, so izginile neznano kam. To hočejo sedaj razčistiti.

svoboda« in z njo v Ajdovčini proglašena »priključitev Slov. Primorja svobodni in združeni Sloveniji v svobodni in demokratični Jugoslaviji. Dne 15. okt. 1943 so Nemci ustanovili novo upravno enoto »Jadransko Primorje«. Ljudstvo, katerega so bile iztrezile krvave čistke, ni maralo nič več slišati o partizanstvu. Zelelo se je vrniti v redno življenje. Osnovala so se samostojna županstva, odprle so se prve slovenske šole, v Gorici je pričel izhajati »Goriški list«.

Toda Narodno-osvobodilni svet za Primorsko je besno obsodil to usodepolno dejanje. Nemci ter označil za »okupatorske in belogardistične hlapce« vse one, ki so skušali brez njihovega blagoslova vsaj za silo urediti javno življenje. In da niso bile partizanske grožnje običajne publike, pričajo številne takratne likvidacije, n. pr. prof. dr. Cirila Šinigoja in Vere Lestonove iz Mirna, dr. Emila Petriča iz Vipave. Ističasno so partizanski odredi zdaj tu zdaj tam pognali v zrak kak most ali železniško progo, napadli iz zasede nemška prevozna sredstva, Nemci pa so za kazen izvajali čistke, požigali, pobijali, odvajali v Nemčijo. Narod pa, ki je bil izpostavljen

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

DUHOVNE VAJE V BUENOS AIRESU

V Argentini, v Buenos Airesu, so Slovenci imeli duhovne vaje za moše, udeležba 156; za žene, udeležba 136; za fante, udeležba 133, za izobražence, udeležba 39. Pred postom bodo za dekleta. — Pač lepa udeležba.

HUDA VROČINA

V Buenos Airesu je že dva meseca silna vročina, ki kar kuha. Ob koncu januarja so imeli čez dan 39,6° C — še ob eni ponoči pa 30° C. Vročina ne da ne spati ne delati ne jesti, in vendar se mora.

ŠKOF ROŽMAN SE VEDNO V ARGENTINI

Škof Gregorij Rožman je na apostolskem obisku v Argentini. Te dni je bil v Buenos Airesu, kjer je 28. januarja tudi pokopal duh. svetnika Janeza Klemenčiča, bivšega župnika na Igu pri Ljubljani. Nato je šel škof z direktorjem Antonom Oreharjem v Rosario, kjer je bila pri slov. šolskih sestrah preobleka, odtod pa v Cordobo, od koder sta se vrnila v Buenos Aires.

SEMIŠIŠČE V PAZINU

V Pazinu, ki je danes upravno središče Istre, je že od leta 1945 malo in tudi veliko semišiče. Tam je tudi sedež škofa, ki iz Pazina upravlja svojo škofijo. Semišiče zelo dobro uspeva ter imajo do dve sto gojencev. Med njimi so tudi nekateri Slovenci. Prav ta uspeh semišiča v Pazinu je trn v peti komunističnim oblastem. Te so sprva kazale še precejšnjo naklonjenost do tega zavoda, sedaj pa vedno manj. Lahko celo trdimo, da so začele semišiče dejanski preganjati. Naložile so velikanske davke, baje štiri milijone din. Ker jih niso mogli plačati, so semišiču zaplenili kamionc, ki je služil za nabiranje prostovoljnih prispevkov v naravi po Istri. — Pripovedujejo tudi, da so številnim duhovnikom po Istri zaplenili motorje in kolesa, ker niso mogli plačati davkov. — Vsekakor je tudi to znamenje zglede demokracije, ki vlada povsod tam, kjer je ljudi osrečil komunizem.

VPRAŠUJETE — ODGOVARJAMO

Pod rubriko »Vprašujete — odgovarjamo« ste pred 14 dnevi izrazili svojo žalost, ker slov. radijska postaja v Trstu ni prenašala papeževе božične poslanice. O tem je pretekli teden pisal tudi tržaški katoliški tednik »Vita Nuova«. Ali ne bi mogel tudi »Katoliški glas« dati o tem bolj izčrpnega pojasnila?

Radoveden Tržačan

*

Ponavljamo, da nas žalosti, da ni prišlo do te oddaje. Naknadno smo izvedeli, da se je tržaško vodstvo radijske postaje za zadevo zavzelo. Toda prenos je presegal možnosti in kompetence tržaškega vodstva, ki se je zato obrnilo v Rim. Ondi so želeli organizirati prenos, a tega zaradi tehničnih priprav in sodelovanja telefonskega omrežja ni bilo mogoče pravočasno izvesti. Inicijativa slovenskih duhovnikov bi morala priti vsaj tri tedne pred Božičem. Upamo, da bo v bodoče več sreče. Dostavljamo vnovič, da je slovenska duhovščina preobložena z delom. Rubriko »Vera in naš čas« vzdržuje brezplačno in tudi s finančnimi žrtvami. Radijska postaja namreč nima do te rubrike ne moralnih ne gnotnih obveznosti. Kakor smo zvedeli v radijskih krogih, je za to rubriko pristojna tržaška škofija.

ljen križnemu ognju, je krvavel v grozi in trepetu.

V tem nadvse tragičnem zgodovinskem trenutku je slovensko javnost do mozga pretresla vest o dvojnem krvavem dogodku v Cerknem: Nemci so postrelili 47 žrtev, večinoma učence partijske šole; partizani pa so izvedli represalije in ustrelili 15 domaćinov, med njimi oba gg. kaplana.

O obojem krvotilju se je veliko govorilo in pisalo. Komunistični propagandni stroj je petnajstotico enostavno proglasil za izdajalce in krivce za pokol sedemdesetih. Z usmrčenjem naj bi bili sprejeli zaslužen kazni. Toda te gorostasne obdolžitve ni še nihče dokazal. Nasprotno! Sami komunisti ji ne verjamejo več. Pisatelj Franc Bevk javno priznava, da »okoliščine napada še do danes niso do konca pojasnjene« (Fr. Bevk, Pot v svobodo, str. 118).

Ob trinajstih obletnici cerkljanske tragedije odpiramo pred slovensko javnostjo ta krvavi list iz knjige narodove zgodovine, kajti čas je, da vrnemo čast nedolžnim žrtvam, da bo njih spomin svetel in ljubi še poznim rodovom.

(Nadaljevanje)

DR. VERIDICUS:

Ob trinajstih obletnici krvavih dogodkov v Cerknem

Pretekli teden so v Cerknem zopet obhajali obletnico nemškega napada na Cerkno in pokola 47 mladih partizanov, ki se je izvršil 29. jan. 1944. Zopet so ob tej priložnosti pisali časopisi v Sloveniji in v zamejstvu o spodlem delu domaćih izdajalcev, ki da so zakrivali smrt toliko ljudi, ko so pripeljali Nemce v Cerkno. To grdo obrekovanje nedolžnih ljudi se je začelo že takoj po napadu samem ter je zahtevalo 15 nedolžnih žrtev, ki jih je partizansko sodišče obsodilo na smrt in so jih potem dne 2. febr. 1944 ustrelili nekje nad Cerknom kot krivce napada na Cerkno in pokola, ki se je izvršil tri dni prej. Med temi žrtvami sta tudi oba tedanja cerkljanska kaplana čč. gg. Lado Piščanc in Ludvik Sluga. Posebno na prvega mečejo glavno krivdo in so ga do sedaj ponovno napadali po časopisju in po radiu. Mi smo o vsem tem dolgo molčali, sedaj

je pa prišel čas, da nekoliko posvetimo v ozadje te dvojne tragedije, one, ki so jo zakrivali Nemci, in one, ki so jo povzročili komunisti, ko so obsodili onih 15 domaćinov. Do sedaj so o tem pisali le komunisti, ki so seveda vse presojali po svoje in metali vso krivdo na druge, samo nase ne, meneč, da bodo vedno le oni sami pisali zgodovino. Toda prišel je čas, da o tem spregovori tudi še kdo drug. In to hočemo biti mi, ki nam ni vseeno, kaj se misli o duhovnikih in kako se presojajo njih dela. Zato smo z veseljem sprejeli študijo o cerkljanski tragediji, ki jo je po do sedaj dostopnih virih napisal dr. Veridicus z namenom, da posveti v ta prizor komunistične revolucije pri nas in ga prikaže v objektivni resnici kot je in ne kot ga hočejo drugi naslikati. S tem se bomo samo oddolžili spominu nedolžnih ljudi, posebno obeh nedolžnih duhovnikov.

(Uredništvo)

*

Pred trinajstimi leti so primorski Slovenci preživljali najbolj tragične dneve svoje zgodovine. Domovi so goreli kot ob času Turkov, strojnica je na široko sipala smrt, gluha noč je skrivnostno odvzela mar-

sikoga. Totalitarni vojni se je pridružila krvava revolucija. Slovenski narod je krvavel iz nešteti ran in Primorska se je spreminjala v prostrano pogorišče, na goste posejano z grobovi.

Bilo je sredi zime leta 1944. Vojna sreča je bila že obrnila hrbet Hitlerjevi Nemčiji. Rdeča armada je po zmagi pri Stalingradu prodrla že daleč na zapad: prestopila je estonsko mejo in zavzela Nevel, Vitebsk in Luck na Poljskem. Zavezniki so očistili Afriko Rommelovih čet, se izkrcali v Siciliji, pri Salernu in pri Anciju in ogrožali Rim. V Jugoslaviji so se notranji boji izredno poostri, zlasti po drugem zasedanju AVNOJ-a v Jajcu (29. nov. 1943), ki je izglasoval ukinitve monarhije in odstavitev kraljevske dinastije s tem, da je sebe proglasil za »najvišje in edino pravo predstavništvo volje vseh narodov Jugoslavije«.

Na Primorskem je bil položaj naslednji. Ob zlomu Italije (8. 9. 1943) so Nemci z oklopnimi divizijami »Prinz Evgene« in »Herman Goeringa« pregazili vso deželo od Boveca do Pulja, razpršili partizanske oddelke, pobili krog 2.000 ljudi in internirali v Nemčijo krog 10.000 nesrečnikov. V krvi in plamenih je bila zadušena »prva

Slovo

Pretekli teden je odpotovala v Južno Ameriko k bratom gđ. Ivanka Vidmar, sestra g. misijonarja Jožeta Vidmarja. V Gorici je bivala že veliko let in se zlasti v dekl. Marijini družbi vidno udeleževala. Vsled tega nam je ob njenem odhodu tem teže pri srcu. Zato ji kličemo: Na skorajšnje svidenje!

Iz duhovniških vrst

Za novega župnika dekana v Gradežu je bil imenovan msgr. dr. Silvano Fain. Novi gradeški župnik je bil dosedaj član stolnega kapitlja v Gorici kot kanonik teolog ter predsednik Škofijske dobrodelne organizacije.

K novemu imenovanju msgr. Fainu naše čestitke.

Izdatki šolskega patronata v preteklem letu

Goriški šolski patronat je v preteklem letu 1956 potrošil za razne potrebe revnih šolskih otrok 10 milijonov lir. Od teh je razdal 1 milijon lir za knjige in zvezke,

Gospod nadškof se je otrokom zahvalil za prisrčno manifestacijo in jih vzpodbujal k nadaljnji pridnosti in izpolnjevanju verskih in šolskih dolžnosti. Po končani slovesnosti v cerkvi je škofijska ustanova ODA razdelila med 500 otrok iz kolonij ODA in 150 otrok iz kolonije CIF, kakor tudi med otroke iz otroškega zavetišča »Villa Serenae«, pakete, dar goriškega nadškofa.

Fonometar tudi v našem mestu

V kratkem bodo tudi v goriškem mestu namestili fonometrične aparate, to je naprave, ki zaznamujejo ropot motornih vozil. Fonometri zaznamujejo na osem mestih daljavi od motornih vozil jakost ropota. Če bo ta presegel 85 »fonov«, bodo lastniki vozila kaznovani. To bo vsekakor koristna naprava in prekoristna šola za povzročitelje mestnega hrupa.

Carinske olajšave med Jugoslavijo in Italijo

V Jugoslaviji bodo uvedli nekatere olajšave pri plačevanju carine za uvožene predmete, zlasti za avtomobile in motocikle. Če bodo taki predmeti prišli v Jugo-

vih predpisih lahko uvozili namesto za dosedanjih 25.000 din vrednosti blaga, za 35.000 din.

Doberdob

Za dobro voljo in boljše medsebojno spoznavanje je bil preteklo nedeljo izlet nekaterih cerkvenih pevcev v Doberdob.

Zbrali so se v eni izmed tamkajšnjih gostiln. Številni so bili zlasti domači pevci, ter pevci iz Rupe in Števerjana.

Bilo je tudi nekaj Goričanov.

Lepa domača pesem je mogočno donela in hitro užgala srca ter ustvarila prijetno razpoloženje. Takega poživljajočega petja v veseli družbi naši ljudje zadnje čase pogrežajo.

Ob razhajanju, ki je prehitro prišlo, smo čutili željo, da bi se še marsikdaj sešli, kar upamo, da se bo zgodilo, zlasti pozneje v lepšem letnem času. Istega dne je bil v župnijski dvorani kulturni večer, posvečen našemu priljubljenemu pesniku S. Gregorčiču. Kdo bi znal o pesniku lepše povedati kot pesniška duša? In prav to srečo smo imeli, da nam je o Gregorčiču govorila pesnica Ljubka Šorli. Njen prihod med Doberdobčane je bil prisrčno pozdravljen. Za njeno predavanje, ki je v bogatih mislih prikazalo veren obraz pesnika-duhovnika, je žela iskreno priznanje. Dokaz tega je bil dolgotrajen aplavz in šopek lepega cvetja, ki ga ji je poklonila zastopnica deklisklega krožka ter cerkvene zbor. Med številnimi udeleženci je bilo tudi zastopstvo SKPD iz Gorice s svojim predsednikom prof. Mirkom Filejem. Slednji je bil tudi kot skladatelj posebno dobrodošel gost.

Po predavanju je nastopil dekliski zbor, ki je ljubko in ubrano troglasno odpel tri lepe narodne in sicer: »Najlepši čas«, »Slovensko deklet« in »Soča voda«. Sledila je recitacija pesnitve »Soča«. Recitatorka jo je res lepo in skrbno pripravila.

Pravo presenečenje pa je bil mladi tenorist, ki je zapel pesem »Veseli pastir«. Njegov simpatični nastop in mehki glas je osvojil vse poslušalce tako, da je moral pesem ponoviti na željo vseh.

Recitatorko kot pevca je pri klavirju spremljal prof. Mirko Filej, ki je vzbudil občudovanje zlasti z umetniško interpretacijo »Soča«.

Lepo je zaključil pestri program proslave nastop moškega zbora. Zapel je pesmi: Triglav, Pogled v nedolžno oko, Sredi zime in Domovini. Zbor se je zlasti odlikoval v lepih pianissimi. Petje je uspešno pripravil, vodil ter posrečno povezoval č. g. župnik.

Uvodni pozdrav in zaključno besedo je imela mlada učiteljica iz Doberdoba.

Vsem je ugajal okusno pripravljen oder z novimi zavesami in zlasti novi klavir.

K lepemu napredku iskrene čestitke cerkvenemu zboru, dekliskemu krožku in č. g. župniku.

je naša vztrajno in hvalevredno napredovala. — Po poljskih in madžarskih dogodkih pa je pametnim ljudem postalo bolj kot kdaj jasno, da je sodelovanje zavednih katoličanov in pravih Slovencev s komunisti te ali one »verozipoveda« skrajno nevarno, škodljivo in nemoralno. Prav tako škodljivo in nevarno bi bilo tudi sodelovanje z NL, ki je že nešteto dokazal, da je v službi komunizma in da je njegov edini namen sejanje zmede in vnašanje razdora, ne med komuniste, temveč — glej čudež — prav med naše vrste! Nabrežina nam je zelo blizu, zato nam vendar ne boste dokazali, da niste pri zadnjih volitvah pomagali komunistom, ki so po vaši zaslugi izključili iz opozicije demokratske Slovence in pripeljali na njihovo mesto Italijane. Pred takimi obrambci slovenske obale smo zgoniški občani na splošno in Saležani še posebej, nemalo budni. V ostalem pa radi čitamo in dopisujemo v naš »Katoliški glas«, ki vas je še v zadnji številki pravilno opisal. In tega svarila, teh naukov in navodil se mi držimo, pa naj bo to vam komunističnim sopotnikom prav ali ne. Vaš »Novi list« pa čitajo pri nas itak samo komunisti, katerim ga — kot v Saležu pogosto slišimo — pošiljate brezplačno, kar je povsem naravno, če pomislimo, da utegne biti »kasaa« skupna...

Sv. Križ

Preteklo nedeljo nas je obiskala skupina mladih in mnogoobetajočih igralcev Slovenskega odra iz Trsta. Predstavila se nam je z Linhartovo komedijo »Županova Micka«. Nič čudnega, da je bila tudi pri nedeljskem slovenskem večeru župnijska dvorana zasedena do zadnjega kotička.

Po pozdravnih besedah preč. g. župnika dr. Gracarja, je stopil na oder požrtvovalni vzgojitelj mladih igralških talentov g. profesor Jože Peterlin, ki je v klenih besedah orisal obeležje razmer na slovenskih tleh v času, ko je nastala prva slovenska komedija. Po krajšem odmoru, ki ga je g. župnik zapolnil s prijetno slovensko glasbo, so nastopili igralci, ki so brez izjeme podali svoje vloge občuteno in z vidno sigurnostjo. Ker so z isto komedijo in tudi drugimi odrskimi deli že mnogokrat nastopili, so zlasti slovenski javnosti na Tržaškem znani kot požrtvovalni in pridni igralci, kar so tudi Križanom dokazali.

Križani pa smo s 13. slovenskega večera odšli s podvojeno ljubeznijo do lepe slovenske gledališke umetnosti, katere začetnik je bil prav A. Tomaž Linhart.

Požrtvovalnemu vodji Slovenskega odra prof. Peterlinu se še enkrat toplo zahvaljujemo za zagotovilo, da smo na uspehe njegovih igralcev iskreno ponosni. Želimo si le, da bi nas kaj kmalu zopet obiskali.

R A Z N O

25-LETNICA »DUHOVENGA ŽIVLJENJA«

Odlični časopis, mesečnik »Duhovno življenje«, ki je čitateljem »Kat. glasa« dobro znan, obhaja ta mesec petindvajsetletnico. Proslavi prisostvuje tudi škof Rožman.

ZA DOBRO ALI SLABO

Lani je bilo v Italiji 14.000 kinomato-grafskih dvoran, obiskovalcev pa 1 milijarda.

Televizija je danes razširjena že po vsej Italiji. Računajo, da služi vsaj 20 milijonom gledalcev.

V korist ali v škodo?

NOV TIP »LAMBRETTE«

V milanski tovarni »Innocentia« so preteklo soboto postavili na ogled črnokarjem nov tip »Lambrette 1957«, ki je v primeri s prejšnjimi estetsko in tehnično še bolj izpopolnjena. V ponedeljek 4. februarja so ta novi tip »Lambrette« že poslali v prodajo. Tovarnice »Innocentia« izdelajo dnevno 600 motorov in 400 ciklomotorjev, ki jih izvažajo tudi v 80 različnih držav.

ATILA V LJUBLJANI

V ljubljanskih kinodvoranah so imeli pred kratkim na programu znani film Atila, ki so ga predvajali tudi tu pri nas v Trstu in Gorici. V filmu je prikazan tudi prizor, kako se na reki Mincio srečata Atila in papež sv. Leon Veliki in kako papež prepriča Atilo, da se vrne in prizaneša Rimu. Ta zgodovinski dogodek seveda ni v slogu socialistične zgodovine, zato so ga v filmu izrezali, kakor ga zamolčijo pri pouku zgodovine. So pač progresivni.

BAZILIKA V POREČU

V Poreču v Istri je oblast zaprla staro-slavno odnotno baziliko in stolno cerkev sv. Mavra, ki jo je sezidal škof Evfrazij v 6. stoletju. Baziliko so zaprli, češ da potrebuje popravil. Toda ljudje se boje, da je vplah ne bodo več odprli za bogocastje.

V KRATKEM IZIDE

NOVA KNJIGA

LURD

OB STOLETNICI

CENA: 50 LIR.

Repatica prihaja na obisk

Belgijski zvezdoslovci so nedavno zapazili na nebu zvezdo repatico, ki se s silno naglico bliža zemlji. Premika se z naglico 500 milijonov km na minuto. Proti koncu marca se bo toliko približala, da jo bomo lahko opazili s prostim očesom. V aprilu bo zadela ob našo zemljo.

Zvezdoslovci pravijo, da se nam tega srečanja ni treba prav nič bati, ker je repatica sestavljena iz ogromne količine zaračnega prahu, ki se razprši, oziroma zgori, ko pride v stik z zemeljskim ozračjem.

Zadnja repatica je šla mimo zemlje 19. aprila leta 1910 in je takrat povzročila veliko strahu. Paniko je zakrivil francoski astronom Flammarion, ki je trdil, da bi mogla repatica s svojim plinastim repom uničiti živa bitja na zemlji. V Rimu in Milanu so takrat pustili vso noč odprte javne vrtove, da bi v njih našli ljudje, v slučaju potrebe, zatočišče. Milanska stolnica je bila tudi vso noč odprta, da so ljudje molili. Malo kdo je mirno spal tisto noč. Nazadnje pa se je zgodilo, da je šla repatica tako mimo, da je večina ljudi niti opazila. Velik del Evrope je pokrivala gosta odeja oblakov in zakrivala nebo.

Sedanji obisk repatice ne povzroča skrbi drugim kot zvezdoslovcem, ki se pripravljajo, da bi čim bolj opazovali ne-navadnega gosta.

Radio Trst A

Nedelja, 10. februarja: 9.00 Kmetijska oddaja. — 11.30 Vera in naš čas. — 12.00 Oddaja za najmlajše. — 13.30 Glasba po željah. — 17.00 Slovenski zbori. — 18.00 Rahmaninov: Koncert št. 2. — 20.30 Gounoud: Faust, opera v 4. dej.

11. febr.: 13.30 Godalni orkester Melachrinno. — 13.55 Lepe operne arije. — 18.30 Iz začarane police. — 19.15 Radijska univerza. — 21.00 Znanost in tehnika. — 22.00 Slovenske balade. — 22.15 Franck: Kvintet za klavir.

12. febr.: 13.30 Glasba po željah. — 19.15 Zdravniški vedež. — 20.30 Moški zbor Slovenske Filharmonije. — 21.00 Herbert Asmodi: »Onkraj raja«, drama v 4 dej. Igrajo člani Radijskega odra.

13. febr.: 12.55 Jugoslovanski motivi. — 18.30 Pisani balončki. — 18.40 Vokalni tercet »Metuljčka«. — 19.15 Radijska univerza. — 21.00 Obletnica tedna. — 22.00 Liki in izpovedi italijanskih sodobnih književnikov.

14. febr.: 12.00 Alpinizem in smučarstvo. — 19.15 Šola in dom. — 21.00 Dramatizirana zgodba — Mirko Javornik: »Nepremagljivost«, nato Priljubljene melodije. 15. febr.: 12.00 Življenje in usode. — 13.30 Glasba po željah. — 18.30 Z začarane police. — 19.15 Radijska univerza: »Zvezdoslovje in astrofizika«. — 21.00 Umetnost in prireditve v Trstu. — 22.00 Iz svetovne književnosti in umetnosti. — 22.15 Arije iz Mozartovih oper.

16. febr.: 12.00 Tuje navade in okusi. — 12.55 Jugoslovanski motivi. — 13.30 Kmečka godba iz Ljubljane - Vodi Silvo Tamše. — 15.00 Razne ritmične zasedbe. — 16.00 Utrinki iz znanosti in tehnike. — 17.30 Beethoven: Koncert št. 5 v Es-duru. — 18.30 Glasba za naše malčke. — 19.15 Sestanek s poslušalkami. — 21.00 Teden v Italiji. — 21.34 Iz operetnega sveta. — 22.30 Mussorgski-Šostakovič: Izbor iz opere »Boris Godunov«.

REVILJA »MLADIKA«. Kakor smo že poročali, je v pripravi prva dvojna številka tržaško-goriške revije »Mladika«. Nadomestila bo sedanjo »Vero in doma«. Sodelujejo v nji vsi naši goriški in tržaški književniki.

Sedež uredništva in uprave je v Trstu, ul. Trento, 2.

LISTNICA UREDNISTVA

Znova obveščamo dopisnike v naš list, da dopisov brez podpisa ne moremo objaviti.

Vse č. dušne pastirje prosimo, da nam zbirko tiskovne nedelje pošljejo najkasneje do 10. februarja, da pripravimo poročilo.

O G L A S I

Za vsak mm višine v širini enega stolpea: trgovski L. 20, osmrtnice L. 30, več 7% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

VABIMO VAS NA
GLASBENI KONCERT

»Veselih fantov«

ki ga prireja SKPD iz Gorice v soboto 9. februarja 1957 ob 20.30h in

v nedeljo 10. februarja 1957 ob 16h v dvorani »Brezmadežne« na Placuti.

Nastopa:

1. Mandolinistični orkester (vodi M. Debenjak)
2. Oktet »Planika« (vodi F. Valentinčič mlajši)
3. Harmonika z duetom pod vodstvom D. Klanjščka
4. Humoreska, priredil M. Mazora

Povezavo oskrbela I. Bolčina in V. Prašnik.

Vabila dobite v trgovini Kosič in na upravi K.G. na Placuti.

okrog 700 tisoč lir za obleko in obutev ter 110 tisoč lir za zdravniško oskrbo. Poskrbel je, da je šlo 191 otrok iz petih goriških otroških vrtcev v kolonije, največ pa je pomagal s šolskimi kuhinjami. Po šolah in otroških vrtcih so razdelili nad 130 tisoč obrokov hrane za 7 milijonov 346 tisoč lir.

Seja občinskega odbora

Na zadnji seji goriškega občinskega odbora so odbornikom določili razne funkcije. Podžupansko mesto so zaupali profesorju Di Gianantoniju, ki je obdržal tudi javno vzgojo. Dr. Franco Gallarotti je sprejel finance, Mariano Peternel dve novi funkciji, ki jih doslej ni bilo, šport in turizem, javna dela dr. Terenzio, zdravje in higijeno dr. Bruno Krainer, skrbstvo dr. Carlo Corsi, splošne zadeve dr. Poterzio, katerega namestnik bo dr. Grusovin.

V goriških političnih krogih menijo, da bo Di Gianantonio postal še župan, če bo dr. Bernardis pri prihodnjih volitvah kandidiral za senatorja.

Bilanca goriškega demografičnega urada

Dne 31. decembra leta 1956 so zabeležili na goriškem demografičnem uradu 41.983 prebivalcev goriške občine. 8 manj kot pa leta 1955. Temu je predvsem kriv padee rojstev. V letu 1956 je bilo namreč samo 488 rojstev in 567 smrti. Izmed 488 rojenih otrok je bilo 42 nezakonskih, kar predstavlja 6,4 od sto rojenih v goriški občini. Porok je bilo 258, izmed teh 8 civilnih. Tako vidimo, da bilanca goriškega prebivalstva ni v ničemer napredovala, razen v smrtnih primerih. Temu nazadovanju je brez dvoma kriva tudi stanovanjska kriza in pa brezposelnost. A mislimo, da to ni glavni in ne odločilni vzrok, glavni vzrok je bela kuga in pa zloraba zakona.

Otroci okrog goriškega nadškofa

Med mnogimi manifestacijami, ki so jih goriški verniki priredili svojemu nadškofu ob priliki njegove 70 letnice rojstva in pete obletnice vladanja goriške nadškofije, je bila brez dvoma najprisrčnejša manifestacija goriških otrok. Goriško stolnico je na Svečnico napolnilo okrog 1000 otrok, bivših udeležencev poletnih kolonij ODA in CIF in gojencev raznih mestnih zavodov. Slovesni sv. maši ob 5. uri zvečer je prisostvoval tudi prefekt dr. De Zerbi in druge mestne osebnosti.

slavijo kot darilni in bodo služili le naslovljencu za osebno uporabo za dobo najmanj treh let, ne bodo podvrženi nobeni carini ali plačevanju koeficientov.

Tudi darilni paketi ne bodo podvrženi carini, a to le, če ne bodo presegli 10.000 din vrednosti in jih naslovljenci ne bodo prejeli več kot dvanaest na leto.

Jugoslovanski državljani, ki potujejo v inozemstvo s potnim listom, bodo po ne-

Bazovica

Izreden uspeh sta dosegla v Bazovici trovečerna tečaja za fante in dekleta. Fantje in dekleta cele fare so se odzvali vabilu skoraj stoočstotno. Pokazali so veliko zanimanja in dobre volje. Fantov je bilo na tečaju čez štirideset. Deklet pa povprečno sedemdeset. Tečaj za fante se je začel v ponedeljek 14. januarja. Za dekleta pa v ponedeljek 21. januarja. Fantom je govoril vse tri večere g. profesor Ivan Theuerschuh. Govoril jim je o značaju, o moči volje in o odnosu med fantom in dekletom. Po govoru je vsak večer sledil razgovor med fanti samimi. Na tak način so prišli na jasno glede marsikaterega do takrat še v meglo zavitega vprašanja. Dekletom so govorili: g. ravnatelj Marijančič, č. g. Jože Jamnik, gospa prof. Mesesnel iz Rojana in g. prof. Ivan Theuerschuh. Č. g. Jože Jamnik je govoril o odnosu dekleta do Boga, gospa prof. Mesesnel o pripravi na zakonski stan in g. prof. Theuerschuh o odnosu dekleta do fanta. Tudi dekleta so se po vsakem govoru živahno razgovarjala. Za zaključek tečaja smo predvajali v petek zvečer v župnijski dvorani za dekleta in za fante zelo življenjski in podučljiv film »Zapeljana«. Po filmu je č. g. misijonar Ludvik Šavelj govoril o odnosu med fantom in dekletom pred poroko in o zlosti ter žalostnih posledicah namernega splava, ki se je, žali bog, utihotapil tudi med naše slovenske družine. Upamo, da bosta oba tečaja, ki sta prav gotovo posnemanja vredna tudi po drugih farah, obrodila bogate sadove. V ponedeljek 28. preteklega meseca smo predvajali isti film, ki smo ga predvajali za fante in dekleta, tudi za može in žene. Udeležba je bila precej dobra. Bila bi pa lahko še boljša. Č. g. misijonar Šavelj je

tudi po tem predavanju povedal navzočim očetom in materam nekaj žalostnih resnic, ki se tičejo njihovega zakonskega življenja. Upamo, da so besede g. misijonarja padle na dobra tla in da bodo obrodile dobre sadove. Predavateljem obeh tečajev se iskreno zahvaljujemo za njih trud in dobro voljo. Bog plačaj!

SLOVENSKI ODER IZ TRSTA
priredi
v nedeljo 10. februarja ob 20h
V DOLINI
Linhartovo
Županovo Mico
Če se hočete nasmejati, pridite v nedeljo v Dolino.

Salež

Zavezniki komunizma pri »Novem listu« se zadnje mesece tudi našim vsem škodljivo dobričajo... Poleg verjetno prepisanih poročil o občinskih zasedanjih na zgoniškem županstvu, priobitjo včasih tudi kak boječji glas, ki ga utegnejo »posneti na traku« v uredništvu. Da bi ljudem zakrili svoje podtalne namene, se zavzemajo za vsa mogoča vprašanja, da bi do svojih »progresivnih« prizadevanj vzbudili vsaj najmanjšo zanimanje in s tem pod kakršno koli firmo prodrli.

Toda tu, gospodje tovariši, so duhovi že davno razčisti! Dve fronti si stojita javno in odprto nasproti: naša, ki objema Bogu in narodu zveste Slovence, in sovražna, ki jo tvorijo Togliattijevi in titovski komunisti. Ti dve fronti sta že mnogokrat premerili svoje sile in pokazalo se je, da